

מאת ליטל דוברוביצקי

מחר ישובו תלמידי ישראל לפקוד את ספסל הלימודים. מה קורה אם תלמיד נפגע בשעות הלימודים או אחריהן? מה הדין בפגיעה מקטטה? על השאלות האלה ואחרות משיב "ממון" באמי צעות עו"ד עמיקם חרל"פ, המתמחה בדיני נזיקין, ביטוח ורשלנות הפואית ועומד בראש משרד עמיקם חרל"פ ושות'.

מהי פוליסת ביטוח תלמידים ועל מי היא חלה?

על פי החוק, כל תלמיד הרשום במוסד חינוכי ולומד בו מבוטח בביטוח תאונות אישיות לתלמידים, שעלויו הוא משלם במסגרת תשלומי החובה לבית הספר או לגן. הביטוח תקף 24 שעות ביממה ומכסה גם את שעות הפנאי אף שהתלמיד אינו בבית הספר. ילדים בפעוטונים, במעונות יום ובגני ילדים המופיעים על ידי הרשויות המקומיות מבוטחים בביטוח דומה.

עו"ד חרל"פ: "כראי להשקיע קצת זמן ולברוק מה כוללת פוליסת הביטוח המפוקחת על ידי משרד החינוך. אפשר לדרוש ולקבל את הפוליסה באמצעות מוזכרות בית הספר ולברוק את פרטיה. חבל שתפספסו את מה שמגיע לכם בגלל חוסר מודעות. הורים רבים אינם יודעים שהם זכאים לפיצוי במקרה של פגיעה או תאונה, הם אינם ערים לכל תנאי הפוליסה ולכן טועים לחשוב כי הביטוח אינו תקף מעבר לשעות הפעילות של בית הספר או הגן".

בנוסף, פוליסת הביטוח חלה גם על ילד שהיה מעורב בתאונה כמגרש המשחקים מעבר לשעות הלימודים, בדרכו לבית הספר או כחזרה ממנו. סכומי התביעה והזכות במקרה של פגיעה הם לפי תנאי הפוליסה כשזו מפוקחת על ידי משרד החינוך.

האם יש מקרים שבהם פוליסת הביטוח אינה תקפה?

כן, למשל, אם תלמיד נפגע בתאונה דרכים גם כשהוא התרחק מהמוסד. פוליסת הביטוח אישיות לתלמידים אינה תקפה בתאונות דרכים. או מור פגע הביטוח של הרכב המעורב בתאונה. הפוליסה אינה תקפה גם כשתלמיד נפגע בפעולת סרוד או אינה כמהלך פעילות צבאית (כמו מלחמה), רשלנות רפואית, או

פוליסת הביטוח לתלמידים אינה תקפה לתלמיד שנפגע בתאונת דרכים גם אם היא התרחשה בטיול של ביה"ס. אז מופעל הביטוח של הרכב המעורב בתאונה

איור: גיא מורד

בית הספר, או לרכושו של התלמיד?

ככלל, עצם עוברת היותו של התלמיד קטין אינה פוטרת אותו לגמרי מנזקי רכוש, כמו ונדליזם וזם שביצע בבית הספר, הן לרכוש בית הספר והן לרכוש אישי של תלמיד אחר. עם זאת, חשוב לציון כי אם הנוק לרכוש לא נגרם בודו, ואף עולה בקנה אחד עם התנהגות לא אחראית של בית הספר (למשל, השארת ילדים ללא פיקוח מתאים והשגחה נאותה), יכולה חלק מהאשמה ליפול על המוסד הלימודי. אם אפשר יהיה להוכיח כי יכול היה להקטין או למנוע את הנוק לו נקט בפעולות כאלה.

מה הדין במקרה של תקרית אלימה של תלמיד נגד המורה, או להפך, שבגללה נגרם נזק לאחד הצדדים?

אם המורה נפגע, או שנגרם לרכושו נזק, הוא צריך לתבוע את התלמיד ואת הוריו, מאחר שמי ששלם לבטוח הם ההורים, שיצטרפו לפצות את המורה בגין הנוק שנגרם. כשהמורה תוקף את התלמיד, יש לתלמיד עילת תביעה כלפיו וכלפי מעסיקו של המורה - ביה"ס.

אלימות בבית הספר

מה הדין במקרה של תקרית אלימה בין תלמידים?

במקרה כזה ייתכן שאפשר יהיה להטיל אחריות על הגורם המפסח בבית הספר שבגינו נתון היה למנוע את האירוע או לצפותו. עם זאת, לא כל מריבה תוצר בית הספר אף שר לייחס לרשלנות ביה"ס. ככמה פסקי דין נקבעו קריטריונים שתליתם בדיקת הסבירות בהתנהלות בית הספר, וכיניהם גיל הילדים המתקוטטים, מקום הקטטה (כבי"ס או בחצר) ושעת הקטטה, האם בשיעור או בהפסקה. כך שבשופט, ביה"מ בוחן את עילת הרשלנות בנסיבות של כל מקרה. ביה"מ מטיל נטל מוגבר על המורה במקרים של ילדים רכים, המתקשים לצפות את הסיכונים שבאפשרותו של מורה לצפות.

בחופש הגדול עשוי תאונה והילד שלנו, שעולה לגן חובה, נפגע מצד לופת שוט כשהיה איתנו ברכב. האם אפשר לקבל פיצוי מפוליסת הביטוח של התלמידים. האם זה על חשבון הפיצוי מחברת הביטוח?

לצער, פוליסת תלמידים מחרייגה נוקי גוף בתאונת דרכים, ולכן אי אפשר לקבל פיצוי ממסגרת הפוליסה אלא אך ורק ממבטחי הרכב על פי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים.

בשבעת הבא יעסק המרור בספרות הילדים בבית הספר ובבניית ליל-do@yedioth.co.il

לימודים בטוחים

מחר חוזרים התלמידים לבתי הספר: מי אחראי לבטיחות שלהם? את מי לתבוע אם ילדכם נפצע בזמן הלימודים או בחופשה? • מדריך

לוח חיצונית מטעם בית הספר, למשל טיול או סיוה, צריך להוכיח רשלנות. למשל, אם לקחו את התלמידים למסלול שאינו מתאים לגילם, או שהיה חסר ציוד מתאים. במקרה כזה אפשר יהיה לתבוע את ביה"ס. מגמת הפסיקה היא לעודד טיולים, אבל צריך לדרוג לאמצעי בטיחות. כאמור, אין בזכות זו כדי לפגוע בזכויות הקיימות מתוקף פוליסת ביטוח תלמידים.

מה הדין במקרה שתלמיד "מב"רז" מבית הספר ונפגע מחוץ לשטחו?

עו"ד חרל"פ: "לפי החוק, פוליסת הביטוח לתלמידים נותנת מטריות הגנה לתלמידים גם מחוץ לשערי בית הספר. כשתלמיד מכריז מבית הספר אין לכך משמעות מבחינת הפוליסה והוא עדיין זכאי לפיצוי". מי אחראי אם נגרם נזק לרכוש במקרה של פגיעה בפעו

החינוכי, או רשלנות של הצוות, כגון תחוקה לקויה של מתקנים, נפילה מכיסא או מעקה שבורים, נפילה לגור במגרש משחקים, או תקרה שקרסה על ראש הילד - אפשר לתבוע פיצויים על האחרים בתביעת נזיקין; משרד החינוך ו/או הרשות המקומית שבה נמצא המוסד ו/או את המוסד עצמו. במסלול זה אין הגבלה של סכום הפיצוי, אבל צריך להוכיח את רשלנות המוסד בתחזוקת המתקן באופן שגוי לפגיעה. ואולם, אם הילד נפל בלי שהוכחה רשלנות מצד המוסד החינוכי - המוסד אינו אחראי לכה בריוק כפי שאיש אינו אשם בכך שהילד מעד ונפל ברחוב ללא סיבה. מה הדין במקרה של פגיעה שנגרמה בטיול שנתי מטעם בית הספר?

מה הדין במקרה כזה אין חשיבות לאופן שבו אירעה התאונה, או מי אשם בה, אלא נברק רק הנוק שנגרם בגינה. הפיצוי שיונתן יהיה לפי חומרת הפגיעה והנוק שנגרם, כגון מספר ימי אשפוז, הוצאות רפואיות, רמת נכות ופיצוי בגין הפסד ימי לימודים.

האפשרות השנייה היא תביעת נזיקין אם הפגיעה או התאונה נגרמו בגלל ליקוי בטיחותי במוסד

עו"ד עמיקם חרל"פ (בתמונה): "הביטוח לתלמידים נותן להם מטריות הגנה גם מחוץ לשערי בית הספר. כשתלמיד מברז" הוא עדיין זכאי לפיצוי"